

A.111.1.2019

Dokument : 2020-102988

Podstawowe informacje o zasadach realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w ramach rządowego Programu „Stop Smog” planowanego do realizacji na terenie Miasta Rybnika.

W związku z prowadzonymi konsultacjami z mieszkańcami zasad realizacji programu „Stop Smog” na terenie Miasta Rybnika przedstawiamy dodatkowe informacje przybliżające zasady Programu.

A. Program „Stop Smog” – podstawowe informacje oraz zasady działania

Program „Stop Smog” wdrażany przez Miasto Rybnik będzie polegał na realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych, których zakres może obejmować: wymianę bądź likwidację nieekologicznych źródeł ciepła na niskoemisyjne, termomodernizację budynku, lub podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej.

Program skierowany jest do najmniej zamożnych gospodarstw domowych, które są właścicielami lub współwłaścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych (lub wyodrębnionych lokali w budynkach jednorodzinnych) na terenie Miasta Rybnika. Wnioskodawcy muszą zamieszkiwać w budynku objętym wnioskiem.

Programem zostanie objętych do 100 budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Program „Stop Smog” nie polega na udzielaniu dotacji, to Miasto finansuje między innymi wymianę źródła ciepła czy docieplenie budynku. Miasto przystępuje do realizacji zadeklarowanych przedsięwzięć niskoemisyjnych, działając jako inwestor i planuje przedsięwzięcia w konkretnych budynkach podpisując z uczestnikami programu umowy umożliwiające prowadzenie prac. Miasto odpowiada także za wybór wykonawcy robót budowlanych i instalacyjnych oraz nadzór nad inwestycją, sam uczestnik programu nie otrzymuje pieniędzy i nie wybiera sam wykonawcy.

Osoby zainteresowane udziałem w Programie zobowiązane są do złożenia wniosku o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Po weryfikacji wniosków tworzony jest ranking, gdzie na podstawie kryteriów określonych w Regulaminie przyznawane są punkty. Osoby z największą liczbą punktów w pierwszej kolejności będą kwalifikowane do udzielenia wsparcia i zostaną uczestnikami programu (beneficjentami).

Budynki jednorodzinne (i wyodrębnione lokale) poddane zostaną ocenie stanu technicznego przez podmiot wskazany przez Miasto, który ustali, jakie działania należy podjąć, by uzyskać maksymalizację zysku energetycznego i ekologicznego, polepszenie jakości życia mieszkańców i kosztów eksploatacji urządzenia. Podmiot ten oszacuje wartość prac. Oznacza to, że zakres prac i wartość inwestycji w poszczególnych budynkach będzie się różnić, bo będzie dopasowana do indywidualnych warunków.

Rozpoczęcie prac inwestycyjnych w budynku nastąpi dopiero po podpisaniu umowy z Miastem Rybnik. Po podpisaniu umowy Wnioskodawca zobowiązany jest do wniesienia finansowego wkładu własnego oraz ustanowienia zabezpieczenia w formie aktu notarialnego.

W czasie realizacji prac Miasto kontroluje, czy wszystko przebiega zgodnie z ustaleniami, a następnie przez 10 lat Miasto ma obowiązek kontrolowania, czy uczestnicy programu przestrzegają jego zasad.

B. Warunki udziału w Programie

1. Warunki podstawowe (ustawowe) udziału w Programie

Wnioskodawca musi spełniać następujące warunki:

- 1) jest właścicielem lub współwłaścicielem albo jest posiadaczem samoistnym lub współposiadaczem samoistnym całości lub części budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu, w którym będzie realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne, przy czym udział tej osoby lub zakres jej współposiadania nie może być mniejszy niż połowa; w przypadku gdy umowa jest zawierana z więcej niż jednym współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym suma ich udziałów we współwłasności lub zakres ich współposiadania samoistnego nie może być mniejszy niż połowa,

- 2) w okresie 3 miesięcy poprzedzających miesiąc zawarcia umowy, średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury (2 100 zł) w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty (1 500 zł) w gospodarstwie wieloosobowym – informacja o sposobie liczenia dochodu znajduje się w części G,
- 3) posiada środki własne oraz zasoby majątkowe (nieruchomości, ruchomości, zasoby pieniężne), nieprzekraczające kwoty 424.000 zł, z uwzględnieniem wartości budynku jednorodzinnego i złożył oświadczenie zawierające informacje o tych środkach i zasobach majątkowych, zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Wniosku o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego w ramach Programu „Stop Smog”,
- 4) faktycznie zamieszkuje w budynku lub lokalu którego dotyczy przedsięwzięcie niskoemisyjne,
- 5) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku jednorodzinnego lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek jednorodzinny w celu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
- 6) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku lub lokalu lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, na potrzeby instalacji mikroinstalacji (instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW),
- 7) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku lub lokalu lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, w którym planowane jest przedsięwzięcie niskoemisyjne, w celu przeprowadzenia weryfikacji przez podmiot wskazany przez Miasto,
- 8) złoży oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu w przypadku powstania obowiązku zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego.

2. Warunki dodatkowe udziału w Programie (obowiązkowe)

- 1) w budynku jednorodzinnym lub lokalu wnioskodawcy nie jest prowadzona działalność gospodarcza,
- 2) powierzchnia użytkowa budynku jednorodzinnego lub lokalu wnioskodawcy zamieszkiwanego przez jedną osobę nie przekracza 110 m², a w budynku jednorodzinnym lub lokalu, w którym zamieszkuje dwie lub więcej osób powierzchnia użytkowa nie przekracza 80 m² na osobę,
- 3) wnioskodawca nie zalega z zapłatą zobowiązań podatkowych wobec Miasta,
- 4) w stosunku do wnioskodawcy nie toczy się postępowanie egzekucyjne,
- 5) Wnioskodawca musi wyrazić zgodę na wniesienie wkładu własnego w wysokości 10% wartości przedsięwzięcia niskoemisyjnego – patrz część D.

C. Zakres modernizacji budynku w ramach Programu

Przedsięwzięcie niskoemisyjne realizowane w budynku jednorodzinnym w ramach Programu „Stop Smog” może objąć:

- 1) wymianę lub modernizację urządzeń/systemów grzewczych lub urządzeń/systemów podgrzewających wodę użytkową,
- 2) przyłączenie budynku jednorodzinnego do sieci ciepłowniczej lub gazowej,
- 3) docieplenie ścian, stropów, podłóg na gruncie, fundamentów, stropodachów lub dachów oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- 4) modernizację systemu wentylacji,
- 5) oraz inne prace zgodnie ze zakresem kosztów kwalifikowanych przedsięwzięć niskoemisyjnych wskazanych w art. 11c ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 22 ze zmianami).

Zakres inwestycji będzie wynikał z przeprowadzonego audytu energetycznego budynku oraz inwentaryzacji budynku i nie może przekroczyć kwoty 53.000 złotych (plus wkład własny). Oznacza to, że zakres robót będzie określony indywidualnie dla każdego budynku jednorodzinnego.

W świetle uchwały antysmogowej Województwa Śląskiego priorytetowe jest dostosowanie źródeł ciepła do wymogów uchwały tak by nowe źródła ciepła spełniały standardy niskoemisyjne.

D. Wkład własny

Warunkiem udziału w Programie jest wniesienie przez Wnioskodawcę finansowego wkładu własnego, którego wysokość wynosi 10% kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego, lecz nie więcej niż 5.300 złotych.

Wkład własny wnoszony będzie w ciągu 14 dni od dnia podpisania umowy z Miastem.

Wniesienie wkładu własnego jest warunkiem rozpoczęcia robót przez Wykonawcę wyłonionego przez Miasto Rybnik. Brak wniesienia wkładu własnego stanowi podstawę do rozwiązania umowy.

E. Zabezpieczenie umowy (oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji)

Zgodnie z art. 11d ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, Beneficjent jako zabezpieczenie realizacji umowy musi złożyć oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu w przypadku powstania obowiązku zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego określonych ustawą, które ujęto w Regulaminie oraz umowie.

Opłatę za sporządzenie oświadczenia przez notariusza ponosi Wnioskodawca. Wysokość opłaty wynosi nie więcej niż 1/10 minimalnego wynagrodzenia za pracę, czyli w 2020 roku, opłata ta wynosi nie więcej niż 260 zł. Jej wysokość ustalana jest przez notariusza.

Oświadczenie sporządzane jest dopiero na etapie podpisywania umowy pomiędzy Wnioskodawcą a Miastem Rybnik.

F. Etapy realizacji Programu

Program będzie realizowany w następujących po sobie etapach:

- 1) Nabór wniosków.
- 2) Ocena i weryfikacja złożonych wniosków.
- 3) Sporządzenie listy rankingowej (jeśli pojawi się taki obowiązek zgodnie z § 6 Regulaminu).
- 4) Weryfikacja stanu technicznego budynku oraz określenie zakresu przedsięwzięcia niskoemisyjnego dla każdego z budynków wybranych do realizacji.
- 5) Podpisanie umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego pomiędzy Wnioskodawcą a Miastem Rybnik, wniesienie wkładu własnego przez Wnioskodawcę oraz ustanowienie zabezpieczenia w formie aktu notarialnego przez Wnioskodawcę.
- 6) Realizacja przedsięwzięcia niskoemisyjnego przez podmioty wybrane przez Miasto Rybnik.
- 7) Rozliczenie końcowe umowy oraz podpisanie protokołu zdawczo-odbiorczego (indywidualnie dla każdego z budynków).
- 8) Weryfikacja utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych – weryfikacja zasad przestrzegania warunków Programu przez okres 10 lat od dnia zakończenia Porozumienia w budynku w którym zrealizowano przedsięwzięcie co najmniej raz w roku.

G. Jak obliczyć średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego?

Gospodarstwo domowe – zgodnie z art. 4 ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r., gospodarstwo domowe to gospodarstwo prowadzone przez osobę samodzielnie zajmującą lokal albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby.

Dochód – zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Do dochodów zalicza się w szczególności dochody z tytułu:

- 1) pracy, działalności gospodarczej, umów zlecenia lub o dzieło,
- 2) zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłku rodzinnego,
- 3) świadczeń pielęgnacyjnych (z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą wymagającej opieki),
- 4) zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- 5) alimentów, emerytur i rent,
- 6) dywidend i innych okresowo uzyskiwanych dochodów, zwłaszcza z najmu lub dzierżawy, praw autorskich lub wykonywania wolnych zawodów, oraz oszacowane przez wnioskodawcę dochody z ryczałtu ewidencyjnego i karty podatkowej.

Dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i przeciętnego dochodu z 1 ha przeliczeniowego ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Do dochodu nie wlicza się:

- 1) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów,
- 2) dodatków dla sierot zupełnych,
- 3) jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) dodatku z tytułu urodzenia dziecka,
- 5) pomocy w zakresie dożywiania,
- 6) zasiłków pielęgnacyjnych,
- 7) zasiłków okresowych z pomocy społecznej,

- 8) jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej,
- 9) dodatku mieszkaniowego,
- 10) dodatku energetycznego,
- 11) zapomogi pieniężnej, o której mowa w przepisach o zapomodze pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r.,
- 12) świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 319),
- 13) świadczenia wychowawczego o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2407) – potocznie nazywane „500 plus”,
- 14) dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821),
- 15) dopłaty do czynszu, o której mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 551),
- 16) świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. 2529),
- 17) świadczenia uzupełniającego przyznanego na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1622 ze zmianami),
- 18) dodatku pielęgnacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zmianami).

Stan prawny informacji aktualny na dzień ich publikacji.

H. Obowiązek zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, będąca podstawą uruchomienia Programu „Stop Smog”, wskazuje na następujące sytuacje powodujące obowiązek zwrotu 100% kosztów poniesionych przez Miasto na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego:

- podanie nieprawdziwych danych we wniosku, które służyły weryfikacji spełnienia warunków udziału w Programie,
- stosowanie jakiegokolwiek dodatkowego urządzenia grzewczego na paliwo stałe niespełniającego standardów niskoemisyjnych,
- urządzenia, systemy, instalacje lub inne elementy będące przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego, zostaną usunięte lub naruszona zostanie ich integralność, bez zgody Miasta wyrażonej w związku z zaistniałymi uwarunkowaniami technicznymi dotyczącymi tych urządzeń, systemów, instalacji lub innych elementów, będących przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
- w urządzeniach lub systemach grzewczych będących przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego będą spalane odpady w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- urządzenia lub systemy grzewcze będące przedmiotem przedsięwzięcia będą eksploatowane niezgodnie z instrukcją obsługi oraz przewody kominowe, do których są podłączone te urządzenia lub systemy, nie będą czyszczone przez osoby posiadające uprawnienia kominiarskie, w terminach określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz w przepisach techniczno-budowlanych.

Dodatkowo, jeżeli przed upływem okresu 10 lat od zakończenia Porozumienia, Beneficjent przeniesie w całości lub w części własność albo udział we współwłasności lub przysługujący mu zakres posiadania samoistnego budynku, na rzecz osoby trzeciej, niebędącej współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym tego budynku, następuje zwrot od 10% do 100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego a jego dokładna wysokość uzależniona jest od daty zdarzenia – patrz § 12 wzoru umowy (art. 11f ust. 1 ustawy).